

Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief 30

Helmond, 7 maart 2022
Onderwerp: Wijziging aanpak eikenprocessierups 2022

Zaaknummer: 50900079

Geachte leden van de gemeenteraad,

Al jaren bestrijden we in Helmond de eikenprocessierups om overlast en gezondheidsklachten te beperken. Dit doen we op basis van het in 2010 vastgestelde Bestrijdingsplan Eikenprocessierups. Dit jaar werken we een nieuwe aanpak uit in een meerjarenplan. In deze brief leest u waarom we dit doen en wat dit betekent voor de aanpak van de eikenprocessierups in 2022 en verder.

We onderzoeken in 2022 hoe we kunnen overschakelen van bestrijden naar beheersen van de eikenprocessierups

Bestrijding van de eikenprocessierups heeft de laatste decennia niet geleid tot vermindering van de eikenprocessierups. In tegendeel, de rups lijkt zich aan te passen aan de bestrijding. Eén van de oorzaken is dat het natuurlijk evenwicht is verstoord waardoor natuurlijke vijanden zijn verdwenen of de rups niet meer als voedsel herkennen. Het Landelijke Kenniscentrum Eikenprocessierups adviseert om in te zetten op natuurherstel, biodiversiteit en natuurlijke vijanden voor een beter resultaat. Herstel van het natuurlijk evenwicht vraagt een lange termijn aanpak. Dat brengt naar verwachting op termijn een meer structurele en daardoor ook goedkopere oplossing. Dit is ook de basis voor de Brabantse aanpak die in 2020 is vastgesteld door de provincie. De provincie stimuleert terreinbeheerders (gemeenten, waterschappen en grondeigenaren) om over te schakelen van bestrijden naar beheersen. In andere gemeenten zijn hiermee al goede resultaten behaald.

Ook in Helmond onderzoeken we de mogelijkheden om over te schakelen naar een aanpak van de eikenprocessierups die inzet op herstel van het natuurlijk evenwicht. Vorig jaar zijn daarin stappen gezet met onder andere aangepast maaibeheer. Voor verdere omschakeling is een nadere uitwerking in een meerjarenplan nodig. Het seizoen 2022 gebruiken we om de hiervoor benodigde extra informatie te verzamelen. We leggen het meerjarenplan 2023-2028 eind dit jaar aan u voor.

Eerste stap is het verminderen van het risico op aantasting van beschermde natuur

Daarom hebben we kritisch gekeken naar de locaties waar we op dit moment preventief spuiten. De middelen die we hiervoor gebruiken kunnen ook schade aanrichten aan andere soorten dan de eikenprocessierups. Daarmee zouden we de Wet Natuurbeheer (Wnb) overtreden. In het kader van de Wnb hebben we een zorgplicht voor middelen die meer dan één soort doden. Bovendien is het toepassen bestrijdingsmiddelen strafbaar op plaatsen waar beschermde soorten vlinders voorkomen. Daarom hebben we op basis van natuurwaarnemingen in kaart gebracht waar beschermde soorten voorkomen in de nabijheid van eiken.

We verminderen in 2022 het aantal plekken waar we preventief spuiten

Locaties buiten de bebouwde kom en aan de randen van de stad, waar beschermde soorten voorkomen, spuiten we niet meer. Experts zien, na de piek in 2019/2020, een dalende tendens in de plaagdruk. Op basis

van onderzoek naar afgezette ei-pakketten elders in Brabant wordt ook in 2022 een lage plaagdruk verwacht. Dit is daarom een goed moment om het spuiten af te bouwen.

We blijven in 2022 nog wel spuiten op de overige plekken in de stad. En ook blijven we curatief bestrijden door nesten weg te zuigen. Bewoners kunnen, net als vorig jaren, aangetroffen nesten melden. Met de aannemer hebben we afspraken om de nesten op te ruimen: binnen de bebouwde kom binnen 3 dagen en buiten de bebouwde kom binnen 7 dagen na melding.

Waar we stoppen met spuiten zetten we extra in op bevordering van natuurlijke vijanden

Dit doen we onder meer met vlinderfilterhotels. Hiermee zijn we in 2021 bij wijze van proef gestart. In 2022 breiden we het aantal uit, vooral op locaties waar we stoppen met spuiten.

Daarnaast zetten we in op bevordering van de biodiversiteit, met natuurlijke inrichting en via natuurvriendelijk (berm)beheer.

We gaan bewoners informeren en vragen mee te helpen om aan natuurlijke bestrijding

Bewoners kunnen ook een bijdrage leveren aan de verhoging van de lokale biodiversiteit. Daarmee helpen ze de natuur om plagen, zoals de eikenprocessierups, te beheersen en overlast te beperken. Het vergroot de bovendien de belevingswaarde met simpele maatregelen, zoals:

- inzaaien met bloeiende bloemen;
- aanplant van een heg, dichte struiken of klimop tegen een schutting of tuinmuur;
- nestkastjes voor mezen en voor mussen ophangen;
- speciale vleermuiskasten ophangen.

We hebben er rekening mee te houden dat de eikenprocessierups een vast onderdeel van de leefomgeving blijft

Dit is vergelijkbaar met de teek, de wesp en de mug. Daarom investeren we in onderzoek en monitoring om beter zicht te krijgen op de ontwikkeling van de eikenprocessierups in Helmond en onze aanpak daarop af te stemmen. We maken daarbij gebruik van kennis en ervaring uit de regio en het hele land. Zo zijn we onderdeel van het kennisnetwerk van de provincie en gebruiken we de Leidraad beheersing eikenprocessierups van het Kenniscentrum eikenprocessierups.

Wilt u meer weten over de eikenprocessierups? Kijk dan op www.processierups.nl

Dit is de website van het Kennisplatform Eikenprocessierups, dat in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is opgericht. Vanaf medio april vindt u op www.helmond.nl/rupsen alle beschikbare informatie over het de beheersing van de eikenprocessierups in Helmond.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris